

Anayasa Mahkemesi, İlk Arabuluculuk Toplantısına Katılmama Hâlinde Uygulanan Yaptırıma İlişkin Kanun Hükümünü İptal Etti

10 Haz 2024

Somut norm denetimi kapsamında, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun ilk toplantıya katılmama hâlinde uygulanacak yaptırımı belirleyen 18/A maddesinin 11. fıkrasının (**İptal Edilen Hüküm**) Anayasa'da düzenlenen hak arama hürriyetini ihlal ettiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmuştur.

Bu kapsamda inceleme yapan Anayasa Mahkemesi'ne göre:

- Arabuluculuk ilk toplantısına katılmayan tarafın sorumlu tutulduğu yargılama giderleri ve bu taraf lehine hükmedilmeyecek olan vekalet ücreti Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkı kapsamındadır.
- İptal Edilen Hüküm, dava sonucunda haklı çıkan tarafın karşı taraftan alması gereken yargılama gideri ve vekâlet ücretinden yoksun bırakılmasını öngörmek suretiyle mülkiyet ve mahkemeye erişim hakkına sınırlama getirmektedir.
- İptal Edilen Hüküm, ölçülülük ilkesinin üç alt ilkesi olan *elverişlilik*, *gereklilik* ve *orantılılık* kapsamında ele alınmalıdır. İptal Edilen Hüküm, arabuluculuk faaliyetlerine katılımın sağlanması amacının yerine getirilmesi bakımından *elverişli* niteliktedir. Bu yönde bir zorunluluk, arabuluculuk kurumunun işlerliğinin sağlanması bakımından toplumsal bir ihtiyaca cevap vermesi nedeniyle *degerekli* niteliktedir. Öte yandan İptal Edilen Hüküm, kişilere aşırı bir maddi külfet yüklemekte, kamu yararı ile kişilerin temel hakları arasında gözetilmesi gereken adil dengeyi bozmakta ve bu itibarla *orantısız* bir sınırlamaya neden olmaktadır.

İptal Edilen Hüküm'ün mazeret nedeniyle ilk toplantıya katılmama durumunu kapsam dışında tutması ve yalnızca keyfi bir şekilde arabuluculuk sürecini sekteye uğratabilecek davranışları engellemeyi hedeflemesi ve bu nedenlerle orantılılık ilkesinin koşullarını karşıladığı gerekçesini ileri süren iki üyenin karşı oylarına rağmen anılan hükmün iptaline oy çokluğuyla karar verilmiştir.

Karar, Resmî Gazete'de yayımlanmasından dokuz ay sonra yürürlüğe girecektir.

Karar'ın tam metnine [bu bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz.

İLGİLİ ÇALIŞMA ALANLARI

- [Ticari Tahkim ve Arabuluculuk](#)

Related Attorneys

- [DR. E. SEYFİ MOROĞLU, LL.M.](#)

- BURAK BAYDAR

Moroglu Arseven | www.morogluarseven.com